

NOTATKA / NOTE

Nowe stanowisko *Lamprodila festiva* (LINNAEUS, 1767) (Coleoptera: Buprestidae) na Wyżynie Krakowsko-Wieluńskiej

A new locality of *Lamprodila festiva* (LINNAEUS, 1767) (Coleoptera: Buprestidae)
in Kraków-Wieluń Upland

Jacek HILSZCZAŃSKI¹, Roman KRÓLIK², Rafał RUTA³, Stanisław SZAFRANIEC⁴

¹ Zakład Ochrony Lasu, Instytut Badawczy Leśnictwa, Sękocin Stary, Braci Leśnej 3, 05-090 Raszyn, e-mail: hilszczj@ibles.waw.pl, ORCID: 0000-0002-4731-0044

² ul. Mickiewicza 8, 46-200 Kluczbork, e-mail: agrilus@poczta.onet.pl, ORCID: 0000-0001-5499-8193

³ Zakład Bioróżnorodności i Taksonomii Ewolucyjnej, Wydział Nauk Biologicznych, Uniwersytet Wrocławski, Przybyszewskiego 65, 51-148 Wrocław, e-mail: rafal.ruta@uwr.edu.pl, ORCID: 0000-0001-8515-2385

⁴ Babogórski Park Narodowy, Zawoja 1403, 34-222 Zawoja, e-mail: jafer@wp.pl

ABSTRACT. A locality of an expansive buprestid beetle *Lamprodila festiva* was recorded in Podgórski Cemetery in Kraków. This is the first records in SE Poland, and the first record in Kraków-Wieluń Upland.

KEY WORDS: Buprestoidea, Chrysochroinae, invasive species, Poland. .

Lamprodila festiva to ekspansywny, inwazyjny gatunek, którego pierwotny zasięg obejmował ciepłe rejony Europy od Hiszpanii po Bałkany, Bliski Wschód i Afrykę Północną gdzie typowym dla tego gatunku siedliskiem były nasłonecznione zbocza, porośnięte rzadko rozmieszczonymi okazami *Juniperus* sp. (BÍLÝ 2002). Obecnie gatunek obserwowany jest jako istotny czynnik powodujący zamieranie gatunków z rodziny Cupressaceae w wielu krajach Europy (KESZTHELYI i SOMFALVI-TÓTH 2024). Ze względu na dużą dostępność roślin żywicielskich i specyficzne warunki termiczne, szczególnie szybko rozprzestrzenia się w terenach zurbanizowanych.

W Polsce *L. festiva* dotychczas wykazano z Poznania, Opola oraz z dwóch stanowisk na Nizinie Mazowieckiej – Piaseczna i Konstancina-Jeziorna (KRÓLIK i in. 2023, SZCZEŚNIAK i in. 2024). Należy się spodziewać, że sprzyjające dla tego bogatka warunki klimatyczne z jakimi mamy do czynienia nieuchronnie doprowadzą do szybkiego rozprzestrzenienia się tego gatunku w Polsce i będzie on stanowił poważny problem dla zadrzewień parkowych, cmentarnych i ogrodowych, na których powszechnie sadzone są gatunki z rodziny cyprysowatych.

Nowe stanowisko:

- DA24 Kraków-Podgórze, 29 I 2025, Cmentarz Podgórski, liczne otwory wylotowe na osobniku żywotnika zachodniego *Thuja occidentalis* L. (ryc.).

Obserwacji dokonano po uroczystościach pogrzebowych naszego znakomitego kolegi i nauczyciela Daniela KUBISZA. Cześć Jego Pamięci!

PIŚMIENNICTWO

- BÍLÝ S. 2002. Summary of the bionomy of the Buprestid beetles of Central Europe (Coleoptera: Buprestidae). Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae, Suppl. 10: 1-104 + 16 pls.
- KESZTHELYI S., SOMFALVI-TÓTH K. 2024. A story of becoming a horticultural threat, cypress jewel beetle *Lamprodila festiva* (Coleoptera, Buprestidae): analytical approach of its European escalation based on bibliographical sources. Ecologica Montenegrina 73: 54-71.
- KRÓLIK R., ZAWADZKI M., MAZUR M.A. 2023. *Lamprodila (Palmar) festiva* (LINNAEUS, 1767) (Coleoptera: Buprestidae) nowy gatunek w faunie Polski. Fragmenta Naturae, 56: 13-17.
- SZCZEŚNIAK S., SZPALEK A., MOKRZYCKI T. 2024. Nowe stanowiska *Lamprodila festiva* (Linnaeus, 1767) (Coleoptera: Buprestidae) w Polsce z uwagami o biologii. Wiadomości Entomologiczne, 43 (online 5A): 23-27.



Ryc. Stanowisko *Lamprodila festiva* na Cmentarzu Podgórskim w Krakowie:
z lewej – żywotnik w centrum zdjęcia, z prawej – otwory wylotowe (fot. R. RUTA, J. HILSZCZAŃSKI)

Fig. A locality of *Lamprodila festiva* in Podgórze Cemetery in Kraków:
left – white-cedar in central part of the photo, right – exit holes (photos R. RUTA, J. HILSZCZAŃSKI)

Wpłynęło: 11 lutego 2025
Zaakceptowano: 12 maja 2025